

PROFESOR DR ZORAN R. TOMIĆ
DR IVANA RIBARA 197/11
BEOGRAD

ADVOKATSKOJ KOMORI SRBIJE

11000 BEOGRAD
Dečanska 13

Predmet: Ekspertsko mišljenje u pogledu pitanja postavljenih u Pismu
(broj 156/2016) od 24. 02. 2016. godine

Poštovane kolege Đorđeviću i Tintore,

u odgovoru na Vaše pismo, poslato u ime Upravnog odbora Advokatske komore Srbije, pošto sam posebno podrobno analizirao **Zakon o advokaturi** (čl. 67-68) i **Statut Advokatske komore Srbije** (čl. 14-46. i čl. 54-113) - dostavljam Vam ovaj

I Z V E Š T A J

1. - Premise.

a) *Ex lege*, postupak izbora organa Advokatske komore Srbije, trajanje mandata, sastav njenih organa itd. - uređuje se Statutom Advokatske komore Srbije koji donosi njena skupština.

b) Skupštinu Advokatske komore Srbije čine predstavnici advokatskih komora koje su u njenom sastavu; *ona je, tako, celina predstavnika njenih konstitutivnih delova.*

c) Statut Advokatske komore Srbije donet na njenoj redovnoj godišnjoj skupštini odražanoj 29. oktobra i 12. novembra 2011. godine je pravno validan akt - aktuelan je, pravno važeći i po njemu se postupa, sve dok se ne stavi van snage na pravno propisan način.

d) Presudom Višeg suda u Beogradu (9 P br. 1071/51) od 02.10.2015. godine - koja je u stavu III izvršna - određuje se privremena mera kojom se organima Advokatske komore Srbije izabranim na Izornoj skupštini održanoj 11.02.2012. godine - ZABRANJUJE,

pored ostalog, sazivanje Skupštine i Upravnog odbora, predlaganje dnevnog reda za te sednice, predsedavanje njima o potpisivanje odluka i drugih akata koje donosi Skupština i Upravni odbor; kako nije pravnosnažna, ona neće biti predmet moga izveštaja.

e) Za izbor svakog novog saziva Skupštine, kao i za izbor rukovodstva Advokatske komore Srbije, u smislu Statuta, vredi *načelo kontinuiteta i sukcesivnosti delovanja organa* (odsustvo tzv. praznih hodova). Pri tome su, naročito, ključna dva faktora: ad 1- izbori u advokatskim komorama u sastavu Advokatske komore Srbije; ad 2 - delovanje prethodnog, "odlazećeg" sastava Skupštine Advokatske komore Srbije.

f) Kod regularnog prenošenja/preuzimanja svake vlasti, pa tako i kod promene sastava organa Advokatske komore Srbije, *conditio sine qua non* je **statutarno strogo predviđen i naređen, obavezan redosled procenih radnji nadležnih izbornih aktera/činilaca, koji je (taj redosled) garant legitimiteta i legaliteta tako personalno novoosnovanih organa.**

g) Pravna/pravnička ekspertiza koju započinjem je *isključivo normativno orijentisana*. U njoj se nisam bavio - niti je tako nešto od mene traženo - trenutnim odnosima u i između rukovodećih struktura advokatskih komora u Srbiji, niti uzrocima i putevima izlaska iz stanja u kome se te strukture, kao i izbori za organe Advokatske komore Srbije danas nalaze. Takođe, ostavljam po strani ocenu (ne)postojanja opstrukcije u radu ovdašnjih advokatskih komora, kao i pitanje profesionalne (ne)savesnosti, eventualne krivice, odnosno propusta u radu njihovih rukovodstava.

2. - Konstituisanje Skupštine Advokatske komore Srbije novog saziva.

1) Po pitanju postojanja statutarne pravne mogućnosti da se konstituiše Skupština Advokatske komore Srbije (AKS) novog saziva u situaciji kad jedna od advokatskih komora u sastavu AKS nije sprovela izbore za predstavnike u Skupštini AKS - i da kao takva, "nepotpuna", punovažno obavlja poslove iz nadležnosti AKS - moj stav je sledeći: Skupština koja nije konstituisana ne postoji, pa i ne može punovažno dejstvovati. **Za konstituisanje je najpre neophodan u svemu pravilan izbor predstavnika svih pripadajućih komora.** Tome, staturno, sledi *potvrđivanje SVIH mandata* izbranih predstavnika iz advokatske baze (od strane svih komora u sastavu AKS) koje vrši Skupština prethodnog saziva AKS (član 20. Statuta). **Tek tim momentom izabrani**

predstavnicima komora bivaju pravno ustoličeni, u punom kapacitetu, kao predstavnici AKS (član 18. stav 1). Inače, sve "do potvrđivanja mandata novih predstavnika u Skupštini Advokatske komore Srbije traju prava i obaveze predstavnika iz prethodnog saziva" (član 18. stav 2). Rečju, tzv. nepotpuna Skupština AKS je pravno nepostojeća, pa kao takva ne sme i ne može uopšte, a kamoli iole punovažno obavljati poslove iz nadležnosti AKS.

2) Po pitanju da li je staturno pravno moguće da Skupština AKS prethodnog saziva izvrši delimičnu potvrdu mandata predstavnika u Skupštini AKS novog saziva bez predstavnika u Skupštini iz jedne od pripadajućih advokatskih komora - i da kao takva, sa predstavnicima sedam komora novog saziva i predstavnicima jedne (iz) prethodnog saziva, punovažno obavlja poslove iz nadležnosti Skupštine AKS - nalazim sledeće: **Konstrukcija takve, kombinovano "kompletirane" Skupštine bila bi, držim, protivna Statutu.** Naime, on takvu tvorevinu uopšte ne poznaje, čak ni u "krajnjoj nuždi", ni u nekakvim vanrednim okolnostima. Odnosnoj pretpostavljenoj pravnoj ekvilibristici nimalo ne pogoduje ni već pomenuta pravna regulativa člana 18. st. 1-2. Statuta, a ni njegove norme člana 55. st. 4-5. Jer, iz njihovog sistematskog tumačenja jasno proizlazi da su i Skupština prethodnog saziva i Skupština novog, *kao njen direktni i grupni sukcesor - odvojene personalne celine koje ni u pojedinim segmentima ne mogu delovati istovremeno*, a ni u nekakvom "mešovitom", maltene skrpljenom sastavu (malo iz jedne, malo iz druge).

3) Po pitanju da li - u situaciji kada jedna od advokatskih komora u sastavu AKS nije sprovela izbore za predstavnike u Skupštini AKS novog saziva - traju prava i obaveze svim predstavnicima u Skupštini AKS prethodnog saziva, *i to sve do izbora SVIH predstavnika u Skupštini AKS novog saziva, do potvrde svih novih mandata u Skupštini i do konstituisanja Skupštine AKS novoga saziva* - mišljenja sam: Potvrđivanje mandata onima koje su komore u sastavu AKS izabrale neposredno je skopčano sa konstituisanjem Skupštine u novom sazivu. No, bez konstituisanja novog saziva - dakle, SVE DO POTVRĐIVANJA MANDATA SVIM IZABRANIM PREDSTAVNICIMA - TRAJE MANDAT PREDSTAVNICIMA PRETHODNOG SAZIVA. Takva je solucija člana 55. stav 4: "Do konstituisanja Skupštine Advokatske komore Srbije, u smislu odredaba ovog statuta (v. član 20. - prim. Z. T.). Znači, čak i hipotetičko potvrđivanje mandata jednima/nekim predstavnicima ne proizvodi pravna dejstva - ne može se biti punovažni predstavnik u telu koga (još) nema, nije još pravno stvoreno! - **dok se ne obrazuje**

organizaciona celina, dok se ne potvrde mandati svim predstavnicima, u kom MOMENTU SKUŠTINA NOVOG SAZIVA BIVA KONSTITUISANA. Narečeno proističe iz razmatranja u prethodnim "tačkama " ovoga izveštaja, tj. neposredno proizlazi iz mojih već maločas zauzetih stavova.

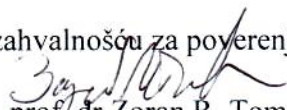
3. - Sprovođenje izbornog postupka u Advokatskoj komori Srbije.

1) Po pitanju da li je statutarno pravno moguće da se sazove izborna skupština AKS bez izabranih predstavnika jedne od pripadajućih advokatskih komora i da se na njoj, takvoga sastava, izvrši izbor organa AKS novog saziva, dakle bez učešća jedne od advokatskih komora u sastavu AKS - moje je gledište VEĆ RANIJE SAOPŠTENOM, UZ ODGOVARAJUĆA OBJAŠNJENJA. REČJU, ODGOVOR JE - NEGATIVAN. Uostalom, koji bi i bio smisao i učinak te i takve - u tim okolnostima - izborne skupštine?

2) U odgovoru na pitanje da li staturno moguće da potpredsednik AKS automatski preuzme dužnost predsednika AKS bez održavanja izborne skupštine, bez (prethodnog) izbora novog potpredsednika i svih organa novog saziva, kao i bez potvrde mandata novoizabranog predsednika (dotadašnjeg potpredsednika) i svih organa AKS od strane Skupštine ove komore novoga saziva - smatram: Ne samo jezičkim, već i ciljnim, kao i sistematskim uvidom u odredbe člana 28. i člana 87. stav 3. Statuta, nesumnjivo zaključujem da tô i takvo STUPANJE DOTADAŠNJEG POTPREDESEDNIKA NA DUŽNOST PREDSEDNIKA AKS NE BI BILO PRAVNO DOPUŠTENOM I STATURNOM MOGUĆE - NI PO NJEGOVOM SLOVU, NI PO NJEGOVOM DUHU. Norme člana 28. Statuta AKS - u kontekstu ostalih, srodnih - osobito ukazuju na bespogovorni redosled izbornih radnji kod personalne promene rukovodstva AKS. Tek kada bude: a) pravovaljano sazvana Izborna skupština AKS; b) potvrđeni mandati SVIM NOVOIZABRANIM PREDSTAVNICIMA od strane prethodnog saziva, te tim činom konstituisan NOVI SAZIV SKUPŠTINE AKS; c) izabran novi potpredsednik AKS čiji je predstavnički mandat prethodno potvrđen, kao i ostali mandati; d) **pošto dotadašnjem potpredsedniku od strane prethodnog saziva bude prethodno potvrđen novi (još jedan, i to samo njemu bez izbora advokatske baze!) predstavnički mandat - tek tada ON, dotadašnji potpredsednik, sa novim potvrđenim predstavničkim mandatom, stupa - po slovu Statuta (stav 2. člana 28) - na poziciju predsednika AKS. Znači,**

voljom Statuta - on "ide dalje", "penje se na vrh" AKS - I TO OPET bez izbora! S tim da se mandat i predsednika i potpredsednika ograničava na četiri godine (član 29). Rečju, ista ličnost može biti samo u jednom mandatu predsednik (ne više puta), a takođe samo u jednom mandatu potpredsednik (ne više puta na istoj poziciji). Tako, jedno lice provodi, u principu, najviše osam godina na rukovodećim funkcijama u AKS - jedanput izabran kao potpredsednik, da bi nadalje "prešao" u predsedničku fotelju bez izbora, po sâmom položaju dotadašnjeg potpredsednika. Posle ta dva različita a sukcesivna mandata, dotično (isto) lice ne sme/ne može da bude više birano/imenovano ni za predsednika, ni za potpredsednika AKS. Razume se, dok je na snazi postojeći Statut.

Beograd, 10.03. 2016.

Sa zahvalnošću za poverenje,

prof. dr Zoran R. Tomić